

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
У 5706/04
30.06.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: мр Јадранке Ињац, председника већа, Боривоја Буњевачког и Зоје Поповић, чланова већа, са саветником Љиљаном Петровић, као записничарем, одлучујући по тужби тужиоца Предузећа "АА", против оспореног решења туженог Министарства финансија Републике Србије, Пореска управа - Регионални центар Београд IV-02 бр. 414-55/04 од 12.8.2004. године, у предмету порез на добит предузећа, након одржане нејавне седнице већа на дан 30.6.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ УВАЖАВА и ПОНИШТАВА решење Министарства финансија Републике Србије, Пореска управа - Регионални центар Београд IV-02 бр. 414-55/04 од 12.8.2004. године.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решење одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца изјављена против решења Пореске управе - Филијала Раковица бр. 413-19/1529 од 02.7.2004. године, а којим решењем је утврђен тужиоцу порез на добит предузећа за период од 01.1.2003. до 31.12.2003. године, и то на пореску основицу од 870.842,00 динара применом пореске стопе од 14% у укупном износу овог пореза од 121.917,88 динара.

У тужби којом је покренуо управни спор тужилац истиче да другостепени орган није правилно утврдио чињенично стање, па самим тим није правилно применио ни материјални закон. Наводи да наше позитивно право не познаје правни институт "позајмица", нити Закон о облигационим односима. Поменута позајмица уствари представља правни институ зајма. Указује да је у конкретном случају у вези уплате новчаних средстава од стране уплатиоца - ББ на текући рачун Предузећа "АА", закључен и правно ваљан Уговор о зајму у којем је зајмодавац извршио своју уговорену обавезу, док је, обавеза зајмопримца - Предузећа "АА" да уплаћене новчане износе врати зајмодавцу - уплатиоцу у уговореном року, а ако не у том року онда у року предвиђеном чл. 562. ст. 2. Закона о облигационим односима. На основу изнетог, сматра да је порески обвезник правилно овај зајам исказао на конту 4291 - остале краткорочне финансијске обавезе у износу од 1.527.842,00 динара, а не на контима групе 660 - остали пословни приходи, како то претходно налазе управни органи, јер се позајмљена новчана средства и то на основу правно ваљаног Уговора о зајму, а која су уплаћена на текући рачун тужилачког Предузећа "АА", не могу опорезивати као приход тог предузећа сходно чл. 66. ст. 2. Закона о порезу на добит предузећа ("Службени гласник РС", бр. 25/01, 80/02). Са изнетих разлога, предлаже да Врховни суд Србије уважи тужбу и поништи оспорено решење туженог.

У одговору на тужбу, тужени орган је у свему остао при разлозима из образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу, као неосновану, одбије.

По разматрању свих списа предмета, оцене навода тужбе и одговора на тужбу, Врховни суд Србије је нашао:

Тужба је основана.

Из списа предмета и образложења оспореног решења произилази да је у току канцеларијске контроле првостепени орган констатовао да је тужилац приход по основу позајмице физичких лица исказао на конту 4291 - остале краткорочне финансијске обавезе у износу од 1.527.842,00 динара, а да исти износ није прокњижио на контима групе 660 - остали пословни приходи, па према томе ни у билансу успеха нису исказани финансијски приходи у складу са Законом о рачуноводству и ревизији и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа и задруге. Како првостепени орган на основу података из Биланса успеха и Пореског биланса није могао да донесе пореско решење, те је исто донео применом чл. 58. ст. 1. тач. 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, којим је предвиђено да ако у поступку пореске контроле не може да се донесе пореско решење о утврђивању пореза на основу података из пословних књига и евиденција, односно из пореске пријаве, може се извршити процена пореске основице применом ст. 1. тач. 1. поменутог члана 58. Закона, односно на основу расположиве документације, ако она постоји а није прокњижена. Стога је првостепени орган ожалбеним решењем спорну пореску основицу утврдио тужиоцу проценом и то тако што је износ позајмице примљене од физичких лица од 1.527.842,00 динара а непрокњижене на контима групе 660 - остали пословни приходи, увећао за износ од 247.000,00 динара, односно за износ прихода од продате робе исказане у билансу успеха, што чини укупан износ од 1.774.842,00 динара. Овај износ прихода је

умањило за iskazane расходе у вук од 904.000,00 динара и утврдио тужиоцу пореску основицу пореза на добит предузећа у износу од 870.842,00 динара.

Налазећи да је првостепени орган доносећи ожалбено решење поступио у свему у складу са наведеним законским одредбама, а да наводима жалбе није доведена у питање правилност и законитост тог решења, тужени орган је оспореним решењем жалбу тужиоца против истог одбио као неосновану, на основу чл. 151. ст. 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Међутим, по налажењу Врховног суда Србије, овај спор се за сада не може са сигурношћу расправити због тога што су у управном поступку повређена правила поступка од утицаја на решење ствари.

Наиме, одредбом члана 6. Закона о порезу на добит предузећа прописано је да је основица пореза на добит предузећа опорезива добит. Опорезива добит утврђује се у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима и прописима којима се уређује рачуноводство, на начин утврђен овим законом. Одредбом члана 7. истог Закона одређено је да се за утврђивање опорезиве добити признају расходи у износима утврђеним биланском успеха, у складу са МПЦ и прописима којима се уређује рачуноводство, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања. Према претходно поменутиим разлозима туженог, исти наводи да је тужилац и поменути приход по основу наведених позајмица од физичких лица пропустио не само прокњижити на контима групе 660 – остали пословни приходи, већ такође и исказати у Билансу успеха као финансијске приходе (у складу са Законом о рачуноводству и ревизији и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за предузећа и задруге). Међутим, противно чл. 199. ст. 2. ЗУП-а ни тужени нити првостепени порески орган при том, иако дужни, нису навели и конкретне правне одредбе из ових прописа, и то пре свега из Закона о рачуноводству, а затим и из поменутог Правилника, а из којих би несумњиво произишло решење у вези спорне висине пореске основице какво је дато у диспозитиву ожалбеног првостепеног решења. Односно, нису навели и конкретне одредбе према којима је тужилац ове "позајмице" био дужан књижити на том конту као и исказати их за ту годину у свом Билансу успеха и Пореском билансу као свој опорезиви приход (који иначе улази у спорну пореску основицу, на коју се применом прописане пореске стопе врши утврђивање предметног пореза).

Како је тужилац у наводима своје жалбе против првостепеног решења истицао, поред осталог, да ни чл. 59. Закона о пореском поступку и пореској администрацији нити Закон о рачуноводству, нигде не помињу исказивање позајмице као прихода, па тиме нити као ванредног прихода, те како тужени иако дужан ове ожалбене наводе не само да у образложењу оспореног решења није констатовао већ их није (сем паушално) ни конкретније ценио, то Врховни суд Србије налази да је тужени тиме повредио правила поступка из чл. 235. ст. 2. ЗУП-а.

Стога је у поновном поступку потребно отклонити све ове и претходне поменуте учињене повреде правила управног поступка, те уз правилну (и потпуну) примену и материјалног права донети ново на закону засновано решење.

Са напред изнетих разлога, Врховни суд Србије је одлучио као у диспозитиву ове пресуде на основу чл. 41. ст. 2. у вези чл. 38. ст. 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", бр. 46/96), с тим што су у поновном поступку наведене примедбе суда у погледу поступка изнете у овој пресуди обавезне за тужени орган у складу са чл. 61. наведеног Закона.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ СРБИЈЕ У БЕОГРАДУ

дана 30.6.2006. године, У. 5706/04

Записничар, Председник већа - судија

Љиљана Петровић, с.р. мр Јадранка Ињац, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ИЈ